

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul parohii cl. I 300.000 Lei
pe un an: „ cl. II 200.000 Lei

parohii cl. III 120.000 Lei
particulari . . . 120.000 Lei
în străinătate 300.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

„Iar tu când te rogi,
intră în camera ta, și în-
chizând ușa ta, roagă-te
Tatălui tău celui întru as-
cuns și Tatăl tău care vede
întru ascuns, îți va răs-
plăti ție la arătare“.

Matei 6, 6.

HRISTOS, SALVAREA NOASTRĂ

După războiul crâncen ce a trecut, țara noastră a cunoscut doi ani de secetă cumplită, care i-a irosit și-i irosește ultimele rezerve economice. Pretutindeni nu vezi decât fețe îngrijorate și obsedate de grija zilei de mâine. Aceeași explicabilă îngrijorare se citește pe fața țaranului, a muncitorului de fabrică, ca și pe a intelectualului de orice nuanță. Scumpetea vertiginoasă ce s'a observat la articolele de prima necesitate au dezaxat până și firile cele mai calme, care cu o vădită teamă își pun întrebarea: Ce ne vom face și unde vom ajunge?

Și îngrijorarea este pe dea'n-tregul justificată!

Nu atât numai pentru scumpetea ce se observă pe piață, cât mai mult de felul cum se precipită în vremea de acum, la însemnările de primăvară. Dacă am cunoscut ultimii doi ani, ca ani cari au spulberat ultimele nădejdi că pământul nostru poate să producă oricând cel puțin atâta cât este necesar pentru acoperirea nevoilor interne ale țării, nu-i mai puțin adevărat că ne aflăm acum la o răspântie crucială a vieții care nu știm cum am putea să o deslegăm. Până acuma, primăvara nu ne surâde cu calmul și seninătatea cu care am așteptat-o. Seceta și vântul sec care a început să bată de mai bine de o săptămână strică sămănturile de toamnă și împiedică prielnică dezvoltare a celor însămânțate de curând. Și de bună seamă că zodia neplăcută în care ni-e dat să trăim sub un asemenea climat, au făcut pe cei ce mai au ceva și în plus peste trebuințele casei să ridice prețurile la sumele fabuloase ce se cer pe piață pentru un codru de pâine.

Trăim azi cu toții cu gândul la o cât mai grabnică refacere a țării, după pustiitorul război care a trecut și după nenorocirea economică ce a dat peste noi. Și toți suntem unanimi în a conchide că primul pas spre refacere și consolidare e în funcție efectivă de asigurarea coajei de pâine, care e așa de necesară vieții de toate zilele. Dar dacă vremea nu se va schimba după necesitățile ce le reclamă o prosperă dezvoltare economică, oare ce vom face? Vom mai fi în stare să suportăm greutatea unui al treilea an slab? Vom mai putea asigura nevoiașilor ultimul drob de mă-măligă pentru a-și mai prelungi existența până când Dumnezeu se va îndura să ridice osânda în care suntem? *Și aci aș vrea să poposesc puțin!*

În secolul culturii și a tehnicii și mai ales al tehnicii prea mult așteptăm numai dela tehnică. Prea ne încredem în forțele și mașinăriile noastre și prea mult nădăjduim ca dela ele numai să decurgă tot binele pe care-l așteptăm. Nu zic că n'ar fi de folos și acestea, dar o deplină îmbelșugare a țărinelor, un creștin de inimă o știe că nu vine numai dela fierul de plug, dela sămânța bine așezată în pământ, dela mașina cu care va săpa și îngropa păpușoiul, ci vin dela *Forța* care știe să conlucre cu munca sămăntătorului pentru ca planta ieșită din sămânță să poată avea climatul prielnic pentru dezvoltare și propășire. Ori climatul de care pământul nostru bun și ogoarele presărate cu sămănturi de tot soiul are nevoie nu, e în funcție de noi, nici de plug și nici de tot cortegiul de mașinării care ajută la o cât mai bună și rapidă muncă agricolă.

Aici e nevoie de un complex de precipitațiuni atmosferice care nu mai cad sub puterea de diriguire a omului, fie el ori cât de învățat. Omul, savantul, a descoperit legile după care se formează norii și se declanșează apa sub formă de ploaie,

știe cum apar și se formează vânturile, dar știința lui se mărginește numai la atât. Mai departe nu poate ajunge. Cercețează zilnic barometrul să vadă dacă atmosfera nu prezintă umiditate, dar n'a putut să poruncească norilor și vânturilor să reverse apă și să bată după cum îi dictează interesele lui. *Și realitatea este aceasta.* Că convine sau nu convine omului, puțin importă, este atât de evidentă, încât a o contesta echivalează cu o deviere dela realitatea pe care anii din urmă ne-au arătat-o cu atâta tărie.

Și în fața acestei realități sumbre, ce se va face? Ori ce om cu conștiința trează își pune această problemă! Pentru cei cari simt și trăiesc creștinește răspunsul este simplu; din cale afară de simplu! Reîntoarcerea din toată inima către Dumnezeu țăriilor, către Dumnezeul părinților și a strămoșilor noștri și îndreptarea va veni. Suntem un neam de oameni creștini, ce ne-am născut și am trăit la umbra crucii Mântuitorului Hristos și din Biserica și legea Lui am înțeles să ne facem scut și pavăza în toată bună vremea și din toate ne-a scăpat până acuma. Și-a uitat cum de noi? Nu ne vine a crede! Mai repede s'ar putea spune lucrurile invers: am uitat noi de El! Credința nu-i o haină de circumstanță cu care ne împopoțăm ființa la zile festive pentru a ne etala cine știe ce fumuri ce ne pasc, ci un dar ceresc care se cuvine să ne

țină ancorați în continuu de cer. Ori dacă scade credința, ne pierdem nădejdea și din dragostea divină facem un paleativ bun pentru a salva anumite aparențe de moment, Dumnezeu, care nu doarme, nu-i mirare că ne încearcă și sub forma în care ne încearcă. Vouă și „peri capului toți sunt numărați“ (Mat. 10, 30), zice sf. Scriptură.

În situația aceasta, a nădăjdui în ajutor din afară însemnează să ne condamnăm singuri la sinucidere. Țara are nevoie de bani pentru a-și lecui și alte răni ale trecutului. Fii neamului însă e bine să fie treziți la realitatea creștină a vieții, așa cum au cunoscut-o și trăit-o și părinții noștri și e imposibil ca Dumnezeu care e părinte bun și iubitor să ne mai încerce și cu un al treilea an de dezastru economic. El ne-a promis doară asistența sa până la sfârșitul veacurilor (Mat. 28,20) și asigurarea că cel ce bate i se deschide și cel ce caută află și atunci de ce, în aceste vremuri n'am căuta scăpare sinceră la El?

În cărțile noastre de ritual sunt rânduieli precise pentru a câștiga îndurarea lui Dumnezeu și prin mijlocirea lor înaintașii noștri de atâtea ori au aflat binecuvântare în durerile ce i-au stăpânit. De ce n'am putea face și noi același lucru? Pentru aceasta însă se cuvine să se pregătească un climat duhovnicesc în conștiințele tuturor fiilor neamului nostru cu convingerea că pe un neam aplecat în rugăciune Dumnezeu nu-l lipsește de binecuvântarea Sa.

Pr. AUG. FAUR

ZIUA MUNCII

Concepția despre biruință este foarte diversă. Sunt oameni care consideră biruință orice îngenunchiere a semenului, fie că are sau nu adevărul și dreptatea de partea sa. Biruința instinctelor este cea mai comună dintre plăcerile oamenilor.

Un sătul puhav de bunătați se crede biruitor față de săracul ce-și muncește cu sudoare coaja de pâine. Un mare general se crede biruitor față de numărul illoților care îl ascultă din slugărnice sau frică. Un

preot se crede dotat cu biruință, când mistificând adevărurile după nevoile locale de speculație, face din credincios un bigot, din om un animal temător de tot și toate.

Aceste biruințe sunt condamnate de bunul simț comun și respinse de omul onest.

Biruința adevărată este descoperirea adevărului din eroarea comună. Biruința este aflarea armoniei în desordinea încercărilor contradictorii: este, echilibrul major, constant și fe-

cund între dubiu și realitate. Biruința este stabilirea erarhiei valorilor, fără osebire apriorică de fondul sau forma de unde izvoarește aceasta. Biruința este valoarea constantă după care nizuește la fel de intens omul simplu și omul luminat.

Astfel de biruințe găsim mai ales, în natură și la marii iluminați de totdeauna.

Soarele răsărind, luminează pretutindenea egal, face ca și viermele și floarea să crească. Face ca lumina să se încălzească smârcurile și să învioreze gazele cele sprintene. Soarele, același soare, luminează pe împărat și pe cel din urmă supus cu aceleași raze și cu aceleași dragoste. El este o biruință prin lumina sa egală, dreaptă și la fel de foloșitoare. El a devenit biruință pentru că a depășit cadrul strâmt a tuturor cerințelor temporale, situându-se deasupra intereselor și cerințelor trecătoare. El împarte bunătate și pedepsește cu lumina sa egal, drept și sever pe toți. Prin aceasta soarele a devenit o putere mare pentru toți, prilej de bucurie pentru cei vrednici și temere pentru cei nevrednici. Soarele este o biruință adevărată. După milenii de frământare între flămânzi și sătui, istoria contemporană cu-

noaște astăzi biruința unui principiu la fel de mare, de drept și de valabil ca și soarele: biruința principului muncii.

Munca este azi o virtute unică după care se construiește noua erarhie a valorilor sociale. Munca este azi etalonul după care se decretează elita și pe temeliiile căreia se va construi societatea ideală de mâine. Munca este funcțiunea prin care se desăvârșește firea și în care se ancorează idealul de om. Biruința concepției de muncă este biruința noastră a tuturor.

Să nu ne sperie nume ca: proletar, sindicat etc. Ele sunt forme în care se caută împlinirea muncii biruitoare. Sunt case sau asociații în care se caută găzduită biruința cea nouă: Munca.

Pe noi toți mici și mari, munca ne cuprinde și ne integrează în unitate, în umanitate. Toți suntem azi, mari sau mici în măsura în care ne-am adunat muncind, valorile muncii.

La sărbătorile obicinuite, prescrise de legiuitorul tradiție românească azi, adăogăm o sărbătoare nouă a tuturor, o sărbătoare mare, cuprinzătoare pentru toți cei ce au biruit: sărbătoarea muncii.

Părintele GHEDEON

PIATRA FUNDAMENTALĂ

Liceul ortodox de băieți „Mitolopolitul Simion Ștefan“ din Cluj va primi o nouă aripă, în care se vor găzdui o mare sală de gimnastică și festivități, săli pentru laboratoare și diferite alte trebuințe.

Cu prilejul Adunării Eparhiale convocată pentru 11 Mai a. c. se va face și sfințirea pietrii fundamentale a acestei noi clădiri.

Am fi nedrepti cu munca și curajul inițiatorilor acestei noi clădiri dacă n'am sublinia că noua zidire înseamnă, pentru zilele de azi, un adevărat act de curaj civic.

„Sfatul celor bătrâni“, înțelepți prin experiență și tineri prin elanul inimii către fapte mari, au încurajat pe bunul nostru Ierarh, hotărând să pornească, împotriva vicisitudinilor materiale, către biruință.

Toți, dela Vlădică până la student sau elev, muncesc cu

roaba, cu lopata și cu târnăcopul, ca să cruțe din cheltuielile mâinei de lucru. Și noua clădire are azi aspectul unui șantier creștin.

Exemplul cel bun este bine și temeinic susținut de fapta Ierarhului care își jumătățește vremea hodinei și a lucrului lângă temelii, îndrumând și supraveghind.

Facem această sublinire ca un omagiu adus spiritului de tovarășie, din dragostea simplă și dreaptă a muncitorului care laudă vrednicia „muncitorului celui mai mare“.

În strădania de fiecare zi pe Ogorul Domnului, în grija de școală și de buna educație a fiilor neamului, se revarsă fără precupețire sufletul vlădicului nostru. Și dacă n'am vorbi noi, ar vorbi pietrele despre puterea dăruirii și marele Său elan.

GHEDEON

† Ic. Stavrofor Dr. Gh. Ciuhandru

Dela Arad ne vine din nou o tristă veste: bătrânul cărturar, Prea Cuviosia Sa Iconomul Stavrofor Gh. Ciuhandru s'a săvârșit dintre cele lumesti în ziua de 30 Aprilie a. c.

Coboritor dintr'o veche familie de neași români din ținutul Aradului, P. C. S. a stră-

lucit între preoți, s'a reliefat între oamenii de istorie și a ținut cu fală condeiul de scriitor între cei mai cunoscuți condeieri creștini.

Cu putere dăruită dela Cel de Sus, părintele Gh. Ciuhandru a strâns hrisoavele vechei ctitorii ortodoxe din toate ar-

hivele bănățene aducând la lumină fapte și oameni prea degrabă uitați.

Pentru activitatea sa istorico-literară Academia Română l-a ales între membrii săi, iar preoțimea ardeleană prețuindu-i calitățile creștine, l-a ales Pre-

ședintele Asociației Clerului din Ardeal.

Un gând pios și un sincer regret se naște și însoțește cortegiul regretelor pentru cel ce a fost un mare preot, un harnic istoric și un bun român.

Gn.

RECONSTRUCȚIA ȚĂRII

În „Coloția de documente și mărturii pentru a servi istoria timpului nostru“ a fost tradusă în limba franceză o carte a doi militari americani, E. Dupuy și Felding Eliot, în 1937, an când norii furtunii se profilau pe cerul păcii. Iată cât de bine au întrezărit ei obiectivele și metodele războiului acesta: „Războiul de ieri se desfășura pe două dimensiuni și între adversari despărțiți de liniile verticale ale naționalităților. Războiul de mâine se va desfășura pe trei dimensiuni și va vedea adversari separați nu numai prin linii verticale, ci și prin liniile orizontale ale intereselor de clasă și ale dogmelor politice sau religioase... El va putea lua un caracter de ferocitate nemai atins dela războaiele religioase de acum trei veacuri. Ura ideilor mușcă mai adânc sufletul omenesc decât ura naționalităților. Și aceste uri, întreținute și dezvoltate în cursul anilor turbulenți ce au urmat după războiul mondial, ațâțate mai ales de propagandă, pot să dea roade mult mai mari în războiul de mâine... Când unii cameni fac războiu altora, nu ca să apere onoarea și siguranța patriei lor, ci fiindcă îi consideră ca un fel de pleavă a umanității, care trebuie să dispară de pe suprafața pământului, pentru ca ideile pe care le reprezintă să fie desființate pentru totdeauna, atunci nu-i mai rămâne civilizației îngrozite decât să-și întoarcă capul, ca să nu mai vadă oribila soartă a învinșilor, militari sau civili, bărbați sau femei, bătrâni sau copii... dacă, mai ales o separație orizontală de vrăjmașii va arunca pe frați în contra fraților și va adăga ororile războiului civil la ororile războiului străin, atunci vom vedea reapărând toată sălbătăcia nemiloasă a acelor vremuri întunecate, pe care cu atâta prezumție, le-am declarat depășite“.

Criza spirituală mondială care l-a precedat, a hotărât natura acestui război. N'a fost un conflict între grupări de popoare, ci unul între filosofii politice. Sfârșitul lui n'a fost indicat de epuizarea materială a luptătorilor. El se continuă după încetarea ostilităților în conștiința indivizilor crescuți în ideologii diferite, încât pacea care trebuie stabilită nu este între națiuni, cât între oameni. Condiția ei esențială, înainte de a fi o stabilire de granițe, sau asigurare de pieți economice, este limpezirea confuziei provocată de întâlnirea acestor ideologii, este potolirea spiritelor involburate în organizarea unui nou fel de viață. Veacul al XVIII-lea și al XIX-lea a fost perioada marilor prefaceri spirituale, iar veacul al XX-

lea, care a tras consecințele politice și sociale este perioada înfăptuirilor, a luptelor care prin cruzimea lor au amenințat întreaga civilizație și temeliiile ei morale. Secolele precedente dacă au cunoscut conflictul ideilor, al nostru a cunoscut conflictul forțelor aduse în sprijinul lor, este secolul vărsărilor de sânge, al masacrelor sălbatice care au înăbușit orice demnitate omenească. Pacea înfăptuită după primul război mondial, n'a adus o limpezire a spiritelor, a fost numai un armistițiu între adversarii oboșiți. Pacea pe care o înfăptuește acest de al doilea război, pentru a-și asigura frâinicia, trebuie realizată mai întâi pe planul conștiințelor. Lupta dacă a încetat între națiuni, mai persistă între clasele sociale și între indivizi.

După primul război mondial, Francesco Nitti, într'o carte publicată în timpul exilului, „La désagrégation de l'Europe“, spune că „faptul de a raționa este de acum înainte impopular. Într'o mare parte a Europei nu se mai raționează. Altă dată oamenii de stat încercau să convingă, acum nu mai caută decât să excite. Emotivitatea înlocuiește rațiunea. Puțin numeroși sunt aceia care caută să-și convingă adversarul, mai toți se străduiesc să-l distrugă. Dela război încoace mi se pare că trăesc într'o lume de nebuni. Oare situația de acum nu este schimbată cu nimic?“

Cei care astăzi vreau să clădească pacea lumii nu trebuie să uite piatra din capul unghiului. Căci toate compromisiunile politice și economice nu s'ervesc la nimic dacă ea nu se efectuează mai întâi în ordinea conștiinței morale. Experiența îngrozitoare a acestui mare război nu servește la nimic dacă pornirile emotive și deslănțuirea pasiunilor vor putea crea o atmosferă spirituală asemănătoare cu cea de după primul război mondial. Pentru a întemeia convingerea în justiția păcii de acum, forța trebuie eliminată nu numai ca principiu dar și ca metodă. Reconstrucția țărilor pustiite de război, mai mult decât în refacerea stricăciunilor materiale, constă în refacerea spiritelor.

EUGEN TODORAN

Audiențe la M. S. Regele

M. S. Regele, a primit Vineri 30 Aprilie la Castelul Peleş din Sinaia în audiență pe contele Folke van Bernadote, președintele Crucii Roșii Suedeze, care părăsește țara plecând în continuarea misiunii sale la Budapesta și Viena.

Să ne întoarcem la Hristos

Intr'unul din vagoanele trenului special care ducea delegația Crucii roșii americane în Moldova era improvizată o capelă. Monsegniorul John C. Kirk, secretarul Nunțiatului apostolice din România, în timpul parcurșului a oficiat slujba sfintei Liturghii, după care a vorbit celor de față despre adevărurile credinței.

Astăzi, în haosul și nesiguranța care bântuie aproape întregul glob pământesc, în urma distrugerilor și prefacerilor din acest veac al vitezei și mașinării, iată că americanii ne dau un exemplu cum nu se poate mai frumos de felul cum trebuie să lucrăm la întărirea credinței și la însuflarea eternelor și divinelor adevăruri în sufletele credincioșilor.

Pentruca membri delegației Crucii roșii americane, cari trebuiau să distribuie la fața locului darurile guvernului de peste ocean, să nu fie lipsiți de asistență religioasă, slujitorul lui Dumnezeu preface unul din vagoanele trenului special într'o capelă.

Gest cum nu se poate mai grăitor în timp ce la noi, este altfel.

Cu părere de rău dar așa este.

— Prea multe matineuri de cinematograf duminica și sârbătoarea.

— Prea multe festivaluri urmate de dans în timpul zilelor de post, de cântă și reculegere sufletească.

— Prea multe bodegi și cârciumi deschise în timp ce dangătul clopotelor cheamă prelung pe toți la rugă cucernică pentru a implora ajutorul proniet cerești.

Oamenii zilelor de azi găsesc timp în de ajuns pentru orice, dorm peste măsură, joacă cărți de seara până'n zori, frecventează toate spectacolele obscene, își îngrijesc trupul până la divinizare, dar de Dumnezeu uită și sufletul și-l lasă în părăsire.

Și atunci unii din aceștia își pun inconștienți întrebarea: „De ce atâtea războaie și nenorociri, atâtea suferințe și lacrimi?”

Dumnezeu vrea cântă, îndreptare și întoarcere la sfânta Sa Biserică.

Domnul nostru Iisus Hristos a pățimit, lăsându-se răstignit pe Golgota, pentru mântuirea neamului omenesc.

Dorim mântuirea?

Să pășim spre Biserică!

Să ne întoarcem la Hristos!

Preot SEXTIL DASCĂLU

Sfințirea bisericii din Vima mare

La revărsatul zorilor zilei de Duminica Tomii, P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae a plecat din Cluj, însoțit de pr. Consilier Vasile Bogdan și ierod. Orest Vasiliu, pentru a sfinți biserica din Vima mare. Drumul dela Cluj până la Ileanda mare — mulțumită Dlui Director al Regionalei C. F. R. din Cluj, Inginer Victor Nanu — s'a făcut cu automotorul C. F. R. Prea Sfinția Sa însoțit fiind de Dl inginer Arvinescu subdirector regional C. F. R., care a participat și la actual sfințirii.

La orele 8 dimineața P. S. Sa a descins din automotor pe peronul gării din Ileanda, unde a fost întâmpinat de Dl primpretor Roșu în numele Administrației, protopop Avram în numele bisericii gr. catolice și preotul Ioan Bot din Săcătura, în numele credincioșilor ortodocși din Ileanda și comunele din jur cari nu sunt organizați în parohie. P. S. Sa mulțumindu-le li binecuvintează pe toți cei prezenți la primire. Dela Ileanda până la Vima mare, drumul s'a parcurs cu trăsurile. Acest scurt drum a impresionat atât prin pitorescul său, cât și prin călduroasa și iubitoarea primire făcută Inalților oaspeți în fiecare comună. La suita P. S. Sale s'au atașat pr. Bot, Dl primpretor Roșu, Dl Subl. Gruescu, comandantul sectorului de jandarmi și alți intelectuali din Ileanda. Traversând micul orașel Ileanda se ajunge în scurt timp la comuna Dolheni cu credincioși gr. cat. unde P. S. Sa în sunetul clopotelor și în mijlocul credincioșilor este bineventat de pr. gr. cat. Victor Pop, căruia îi răspunde P. S. Sa și îl sfătuiește să fină și să conlucre cât mai strâns cu Biserica ortodoxă pentru binele neamului.

Părăsind comuna Dolheni se văd ivindu-se pâlcuri de pelerini depe culmi și văi grăbindu-și pașul spre Vima. La marginea hotarului Vima

mare oaspeții sunt așteptați de un banderiu de călăreți, cari vestesc apropierea de comună. Înainte de intrarea în comună în fața unei porți frumos împodobite și în sunetul detunăturilor de teacuri și cântării „Pe Stăpânul“, P. S. Sa e primit de notarul comunal al notariatului Vima mică Aurel Mitrea în numele comunei politice, iar C. Pr. Gheorghe Micu din Racăș, fiu al acestei comune și antecesorul actualului preot, îmbrăcat în ornate bineventează pe P. S. Sa arătând marea bucurie ce le-o produce credincioșilor prin descinderea P. S. Sale pe acele plaiuri, deoarece Vlădică ortodox, după cum arată vechile hrisoave de pe timpul episcopului Vasile Moga nu i-a mai vizitat. Descinderea Prea Sfinției Sale în mijlocul credincioșilor din Vima aduce și pacea și bunăînțelegerea, deoarece până în ajun, frații gr. catolici pentru a contrabalansa serbarea hramului bisericii ortodoxe ce se serba de decenii la Duminica Tomii, de vreo câțiva ani își țineau și ei cercul religios aici. Acum în ajun însă au hotărât de a nu-l mai ține în această zi. În numele tineretului din comună D-șoara stud. Scurtu și învățătorul comunei prezintă P. S. Sale un buchet de flori. Corul intonează „Pe Stăpânul“, înșirându-se lumea în procesiune spre biserică.

Dela poarta triumfală până la biserică pe o distanță de aproape 3 km. P. S. Sa este purtat în sunetul clopotelor celor două biserici surori, precum și în eoul detunăturilor de teacuri într'un car alegoric împodobit cu țesături și covoare, tras de șase boi cu colaci în coarne. Drumul era deschis de tineretul cu prapori urmați de cor, iar mulțimea de credincioși pe margini. Parcurgând abia un sfert din drum în fața bisericii surori un grup de credincioși în frunte cu preotul lor Ioan Pop,

întâmpină pe P. S. Sa. Ajunși la poarta de intrare în cimitirul bisericii P. S. Sa este întâmpinat de P. C. Protopop tractual Ștefan Gheție, înconjurat de clerul din tract. Ajuns în fața bisericii este întâmpinat de preotul local Ioan Țiboc cu Crucea și Evanghelia.

După îmbrăcarea P. S. Sale și sfințirea apei s'a purces la târnosirea bisericii după prescrierile tipiconale, înconjurat de soborul Cucernicilor preoți Prot. Ștefan Gheție, cons. Vasile Bogdan, Nicolae Cristea, Gheorghe Micu, Ioan Bot, Teodor Herman, Augustin Thira, Ioan Roman senior, Alexandru Țerna, Emil Roman, Gheorghe Todea, Alexandru Roman, Ioan Roman junior, Augustin Andrei, Augustin Man, Inochentie Vasilian, Traian Viman, Ioan Țiboc și ierod. Orest Vasiliu.

Din cauza marelui număr de credincioși veniți să participe la solemnitatea sfințirii bisericii, Sfânta Liturghie s'a oficiat în fața bisericii, pentru a putea fi ascultată de toți participanții. Răspunsurile au fost date unison și alternativ de cele două coruri din Vima mare și Corneni.

La sfârșitul Sfintei Liturghii P. S. Sa a vorbit celor peste trei mii de

oameni despre înviere și despre Toma Apostolul Domnului, căruia este închinată și biserica. P. S. Sa cu cunoscuta-i vervă oratorică, a arătat și documentat că sf. Ap. Toma este numit greșit „Necredinciosul“, deoarece el n'a fost necredincios ci a voit numai să se convingă de adevărul învierii.

Cu aceasta ocazie P. S. Sa a distins cu brâu roșu pe C. Pr. Gheorghe Micu din Racăș, sub a cărui păstorie s'a edificat frumoasa biserică acum sfințită. Sub supravegherea și răvna acestui preot, e pe cale începerii edificării noii biserici din Racăș. Masa a fost luată în casa C. Pr. local Ioan Țiboc.

La reîntoarcere P. S. Sa a oficiat Vecernia în comuna Săcătura, unde a vorbit credincioșilor. Marea mulțime de credincioși atât la Vecernie cât și la Liturghie a ascultat cu neșaiu cuvintele blânde, pline de adevărul lui Hristos și de părinteasca dragoste pe care Inaltul Ierarh le-a rostit pentru luminarea și îndrumarea fiilor săi sufletești.

Astfel terminându-și misiunea Apostolică la ora 20 P. S. Sa cu suita s'a reîntors la Reședință.

Correspondent

DUHOVNICIA

O însemnată latură a activității pastorale preoțești, o constituie duhovnicia; prin care înțelegem lucrarea personală a preotului în scaunul Mărturisirii, alături de acțiunea harică, în vederea îndreptării morale a penitentului.

În trecut, demnitatea duhovniciei era rezervată numai la anumiți preoți cu experiență, cunoscuți prin înțelepciune și tact, întrucât terenul ei de exercitare este deosebit de delicat. Cu timpul însă, a fost dată tuturor preoților, odată cu imputernicirea pentru oficiul pastoral.

Dar cu toată însemnatatea și gingășia ei, duhovnicia este exercitată empiric, întru cât o disciplină care s'ar ocupa de cultivarea ei este aproape inexistentă în învățământul nostru teologic, iar cele câteva scrieri, fie că sunt epuizate, fie că iau cunoștință de ele numai un număr restrâns de îndrăgii ai cărții. Indrumările date de Evhologiu sunt cu totul rudimentar și deci nepotrivite timpului în care trăim.

Iată de ex. administrarea epitemiilor, cari-au un rol atât de important în îndreptarea păcătosului. Potrivit

rândurilor vechi, se mărginește aproape numai la excluderile dela Sf. Împărtășanie, măsură pe care — din multe considerente juste — aproape nimeni n'o aplică astăzi, ci înlocuind-o cu simple sfaturi lasate la latitudinea penitentului. Dar aceasta e numai un exemplu. În general duhovnicia se neglijează. Însă neglijând această latură a misiunii preoțești nu numai că scădem, în ochii credincioșilor, Taina Sf. Mărturisiri la rostul sec al îndeplinirii unui obicei, ci nu folosim un mijloc excelent de reînălțare morală a societății creștinești și fortificarea credinței ortodoxe în fața atacurilor sectanți.

În pastorația publică sămânța credinței se seamănă, aici însă se răsește asigurând-o de încolțire.

Iată de ce experiențele duhovniciei ar trebui să facă cât mai des obiectul discuțiilor în reuniunile preoțești, ca: cercuri pastorale, conferințe etc. și chiar în articolele publicațiilor preoțești, deoarece experiența fericită a unora poate ajuta tuturor.

Pr. R. Răzlog.

Praznicul dela Reghin

La praznicul Sfântului Gheorghe, Prea Sfințitul nostru Episcop a vizitat pe credincioșii din Reghin și Pietriș.

Ziua de 23 Aprilie a fost prilej în doi de sărbătorire pentru toți Românii reghineni și buna primire făcută Ierarhului dovedește dragostea față de biserică și „legea românească“.

Înconjurat de C. Părinți: Ion Buiu consilier, Preoții M. Grecu, V. Gligor (Ibănești-sat) și Preot I. Zare, P. S. Sa a săvârșit sfânta slujbă în biserica din Reghin, predicând poporului în legătură cu praznicul.

Din mulțimea poporului adunat să cinstească sfânta zi și pe ierarh, erau de față: Dnii Dr. E. Nicoară, insp. gen. sanitar, Dr. E. Nicolescu, Dr. G. Sava avocat, Dr. M. Șandru avocat, Dr. I. Harșia avocat, M. Căpruceanu dir. coop. „Izbânda“, Dr. E. Truța notar public, Gh. Sălăgeanu

învățător, întreg corpul didactic dela gimnaziile din Reghin, cu elevii, la care s'a adăugat în timpul slujbei mulți credincioși greco-catolici, în frunte cu C. S. Protopopul Todea.

Răspunsul la sf. Liturghie au fost date de corul parohiei Deda, condus cu multă pricepere de inv. dir. Eftimie Ionescu.

În graiul vechilor ȝazanii, albe de înțelepciunea nedesmințită, blând ca un heruvim și plin de dragoste frățească, P. S. Sa a pornit năvala albelor cuvinte înțelepte, predicând poporului ca un ierarh din alte vremi.

Inspirându-se din Catavasia praznicului care glăsuește astfel: „După vrednicia numelui ai viețuit, Mucenice Gheorghe, că luând pe umere crucea lui Hristos, pământul cel înțelenit de înșelăciune drăcească bine l-ai lucrat...“, P. S. Sa a tălcuit mul-

șimei de popor bogată în virtute viața Sf. Gheorghe.

Sfântul Gheorghe ne învață peste veacuri calea mântuirii prin jertfire și statornicie. Sfântul Gheorghe este viu în neamul nostru care a fost ajutat și îndrumat prin puterea lui. Sfântul Gheorghe este sfântul veșnic tânăr pentru tineri, veșnic înțelept

pentru cei vrâstnici, și va fi în veac prilejul mântuirii noastre.

Cuvine-se deci a căuta și săvârși întru cinstirea lui fapte asemenea...

După sfânta slujbă P. S. S. a miruit pe cei de față, întreținându-se cu multă plăcere și răgaz cu toți credincioșii. La vremea prânzului P. S. S. a fost oaspetele dlui Dr. E. Nicoară. **Corresp.**

Darul Domnului Dr. E. Nicoară

Inimosul rumân, marele mecenat și alesul sfințic al Bisericii noastre din Reghin, Dl Inspector general sanitar Dr. Eugen Nicoară, se înscrie din nou în fruntea celor ce se jertfesc pentru lumină și dreapta credință.

Pentru aripa nouă de clădire ce se construiește la Liceul ortodox de băieți „Mitropolitul Simion Ștefan“ din Cluj, Dl Dr. Eugen Nicoară a binevoit a dona suma de lei 1.000.000 (un milion).

Toți cei ce cunosc frumoasele și des repetatele gesturi de mărinimie și sprijin ce face Domnul Dr. Eugen Nicoară, vestea aceasta se integrează cu un „fapt normal“ deoarece Dl Dr. Nicoară nu poate lipsi dintre frunzașii or cărei acțiuni sociale și românești din Ardeal.

Pentru cei ce nu-l cunosc, gestul Dsale să fie înțeles ca un simbol și un îndemn: un mare medic, un bun român este și rămâne și un credincios fiu al bisericii. Gn.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Ratificarea tratatului de pace. Guvernul român a depus în ziua de 30 Aprilie pe biroul Camerii, proiectul de lege pentru ratificarea tratatului de pace.

În acest fel, România și Finlanda sunt primele dintre statele foste „satelite“ care au demonstrat că înțeleg să-și respecte semnăturile puse pe respectivele tratate și să grăbească normalizarea situației lor internaționale, cu toate consecințele pe care acestea le implică.

Adăugăm că, după cum s'a anunțat Marea-Britanie a ratificat — prima dintre marile puteri interesate — cele cinci tratate de pace, ceea ce va invita desigur și guvernele din Moscova și Washington să urgenteze instrumentarea procedurii de ratificare.

Diurnele deputaților. În 1 Mai la orele 19 seara, a avut loc la Cameră ședința biroului de coordonare a activității parlamentare, sub președinția d-lui Eduard Mirto.

S'au luat diverse hotărâri, în legătură cu programul activității Camerii.

Totodată, examinându-se problema diurnelor, s'a propus un fix lunar pentru deputați de lei 8 milioane, plus 800.000 lei de ședință. Chestiunea a rămas să fie discutată în continuare.

14 trenuri rapide. Noul mers al trenurilor a fost alcătuit, el urmând a intra în vigoare cu începerea de Duminecă 4 Mai, ora 0.00.

Potrivit acestui nou mers, vor circula 14 trenuri rapide legând Capitala cu centrele mai importante ale țării. Câte două trenuri rapide vor circula între București-Constanța și București-Timișoara zilnic, iar pe ruta Sibiu-Cluj, Arad, Roman, Brașov, T. Severin, Galați, Oradea, Vatra-Dornei și Iași, va circula câte un tren rapid în fiecare zi.

EXTERNE

Funerariile Regelui Christian al Danemarcei. Funerariile regelui Christian al X-lea al Danemarcei au

început Miercuri 30 Aprilie, prin serviciul religios oficiat în biserica Lottkirchen, unde se aflau depuse de mai multe zile rămășițele pământești ale fostului suveran și unde au fost de față decât membrii familiilor regale daneză și suedeza, reprezentanții diferiților suverani sau guverne.

Discursul generalului Marshall. „Refacerea Europei a fost cu mult prea înceată față de ce era de așteptat. Forțe de dezintegrare devin evidente. Pacientul se epuizează în timp ce doctorii deliberază. De aceea cred că acțiunea (de pace) nu poate aștepta ivirea unui compromis prin oboseala negociatorilor. Noul situații răsăr în fiecare zi. Orice acțiune posibilă pentru a preîntâmpina aceste grabnice probleme trebuie întreprinsă fără întârziere“.

Cuvintele acestea ne dau speranța că la Washington se va grăbi ratificarea tratatelor de pace semnate la Paris și a căror discuție în Senatul american a suferit o zăbavă ce ni se pare nejustificată, căci este vorba și aci de o importantă „problema interesând reconstrucția europeană“.

BISERICESTI

Dela 15—31 Mai P. S. S. Episcopul Nicolae Colan va lipsi din Cluj, întrucât participă la sesiunea generală a Academiei Române.

Pensionarea Chiriarhilor. Din partea Ministerului Cultelor se comunică:

În unele ziare au apărut știri necontrolate, referitoare la limita de vârstă ce urmează a fi legiferată, privind pensionarea chiriarhilor.

Ministerul Cultelor precizează că potrivit prevederilor proiectul de lege întocmit de d. ministru Radu Roșculeț, numai preoții și diaconii vor fi puși în retragere din oficiu la împlinirea vârstei de 70 de ani, — arhieriei — vicari, episcopii, arhiepiscopii și mitropoliții celor două biserici românești, deveniți improprii funcțiunii lor din cauza unor invalidități, vor putea fi puși în retragere, la cererea Ministerului cultelor, luându-se avizul Sfântului Sinod, limita de vârstă pentru aceștia, nefiind specificată.

BIBLIOGRAFIE

„Românii arădani în frământările anilor 1849-1850“, de Pr. Gheorghe Lițiu, cu o prefață de Dr. Gh. Ciuhandru, Arad 1947.

Laudabila nevoiță de a însemna contribuția bisericii ortodoxe-strămoșești la prefacerile neamului și zelul depus, de aceasta pentru „plinirea vremii“ este o faptă îndeobște bine primită.

Alături de erarii ardeleni, care toți poartă în inimă și'n gând pe un Șaguna, pe un Avram Iancu și pe un Bărnuțiu, adică: Biserica, Poporul și Apologia libertății, alături de stegarii contemporani, desvăluirea istorică a contribuțiilor celor din trecut este o nobilă și bună apologie adusă ortodoxiei.

Părintele Lițiu, din Arad-Șega, descolbuind cu pricepere și râvnă uitarea din arhivele Episcopiei Aradane, cercetează în opul „Românii arădani și frământările anilor 1849—1850“, epoca din Mai 1849 până la 23 Iulie 1850, când s'a ținut sub Episcopul Raț, Sinodul eparhial dela Chișineu-Criș.

Cercetările D-sale duc la următoarele concluziuni: în epoca 1849—50 Episcopul Raț și ortodoxia românească cerea: *independența politică* în cadrul imperiului (conform constituției din Martie 1849) și *independența bisericească*, prin restaurarea *ierarhiei naționale* neatârnoare de cea sârbească. Episcopul Gherasim Raț și grupul de clerici și mirenii ce l-au înconjurat au păstrat unitatea cu frații lor din Ardeal și Banat în fruntea cărora era Șaguna, „pentru a apărea în fața străinilor ca o singură națiune, cu o singură voință, un ideal unic, care deși nu va fi recunoscută ca atare de politica mioapă a Monarhiei habsburgice, nu va înceta niciodată să se afirme ca atare“.

Deși fără urmări imediate, hotărârile Sinodului din Iulie 1850 (Chișineu-Criș) acel din cel din Martie 1850 dela Sibiu, sunt printre cele dintâi grăiri respicate ale dreptului de viață pentru un popor sănătos și vrednic“. (Pag. 67).

Asemenea vrednică este și sâr-

guința fratelui întru Domnul Lițiu, pe care o dorim împlinită și imitată și de alți nevoitori din alte centre eparhiale, pentru ca aflând lucrarea bună din trecut să ocolim smintelele ce s'ar putea ivi în prezent sau viitor.

„Împotriva Diktatului dela Viena“ de Corneliu Albu, colecția „Ardealul nostru“. — Fundația Regele Mihai I.

„Împotriva Diktatului dela Viena e o contribuție modestă la ceea ce am întreprins atunci, prin scris, cu scopul de a demonstra, tuturor, nețemeinicia, din punct de vedere politic, a unui act internațional care a nesocotit, vădit realitățile istorice, sociale și demografice din cuprinsul Ardealului...“

Astfel își precizează autorul, C. Albu, cunoscutul ziarist și publicist, volumul de față.

Considerând cei 4 ani, cât a durat Diktatul ca o „zodie a cosmosului“, frumoasa colecție de articole adună la un loc fărâme de gând, care prin temeinicia adevărului ce susțin devin pietre de mărturie și adevăr pentru cauza românească.

Cititorul din anul Domnului 1947 sau următorii, își va putea pune întrebarea cum o astfel de carte apare azi când „diktatul“ este o fantomă și ce rost ar avea colecția de articole după ce subiectul pledat de ele este depășit?

Revărsatul apelor și alungarea norilor peste culmile vederii imediate nu presupune pieirea cauzelor ce-au deslănțuit năruirea cea dintâi.

Să nu avem naivitatea de-a crede că istoria se termină cu noi și că peste molcomia contemporanilor nu se va așeza uitarea, din care isvorăsc toate neprevăzutele viitoare.

Naivitățile de acest fel sunt permise numai orbilor.

Noi cei simpli, „prostimea“ care am suferit pe propria noastră piele adevărurile și „imposibilitățile legale“ din trecut, să citim și să ne pătrundem de lupta dreaptă a lui Corneliu Albu, așa cum pe vreme de umezeală, omul prudent, ia preventiv câte o aspirină. **Ghedeon**

PARTEA OFICIALA

No. 2618/1947.

Circulară

către toate oficiile protopopești din Eparhia Ort. Română a Clujului

Pentru fixarea programului de sfințire a bisericilor nouă sau înnoite, Prea Cucernicii Părinți Protopopi vor raporta până la 1 Iunie a. c. ce biserici sunt gata cu toate cele de trebuință pentru a fi sfințite în vara și toamna acestui an.

Se va arăta precis data după care biserica poate fi sfințită, iar în ziua sfințirii ni se va prezenta cronica parohială, în care se va arăta într'un istoric, datele mai importante asupra bisericii în cauză, ca: data când a început construirea sau reconstruirea, cine a executat lucrarea, donatorii și sumele cheltuite.

Cluj, 17 Aprilie 1947.

NICOLAE
Episcop

C. Hașcău
secretar eparhial

No. 2619/1947.

Comunicat

Începând cu data de 1 Mai 1947, pentru toate certificatele și adeverințele oficiale eliberate de Consiliul nostru Eparhial se va încasa o taxă de lei 10.000 în folosul fondului general.

Solicitorii odată cu trimiterea cererii timbrată legal, vor expedia suma indicată pe adresa Casieriei Eparhiale arătând pe cupon rostul sumei.

Se va atașa la cerere și timbrul fiscal de lei 1000 pentru Certificat.

Cluj, din ședința Consil. Eparhial dela 17 Aprilie 1947.

NICOLAE
Episcop

Const. Hașcău
secretar

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.